

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6181/2567

พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์ นางสาว ท. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 268, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 30, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 35 เบญจ, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 35 อัญฐ, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 52, พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 57

ย่อ / หลักกฎหมาย

"ใช้" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 หมายความว่า เอามาทำให้เกิดผลหรือประโยชน์ การที่จำเลยนำรถยนต์ที่มีหมายเลขประจำตัวถังและหมายเลขประจำเครื่องยนต์รวมทั้งแผ่นป้ายทะเบียนปลอมมาจอดแสดงอยู่ที่เต็นท์รถของจำเลย ก็เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ที่วาระยนต์ดังกล่าวมีหมายเลขประจำตัวถังและหมายเลขประจำเครื่องยนต์รวมทั้งแผ่นป้ายทะเบียนครบถ้วน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดสำเร็จฐานใช้เอกสารและเอกสารราชการปลอม แม้ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์ พ.ร.บ.ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 มีผลบังคับใช้แล้วก็ตาม แต่ตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี 1 ท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดทางพินัย ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่ง พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 อยู่ในบัญชี 1 ท้าย พ.ร.บ.ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 ลำดับ 52 และมาตรา 41 บัญญัติว่า ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี 1... ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ไม่รวมถึง (1) ความผิดที่มีโทษจำคุกหรือโทษที่สูงกว่าสำหรับกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำความผิด แต่มีโทษปรับสถานเดียวสำหรับกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดเดียวกันนั้น... เมื่อความผิดฐานขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยไม่มีฉลากมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนความผิดฐานเป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องให้แก่ผู้บริโภคมีระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตาม พ.ร.บ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 52 วรรคหนึ่ง (เดิม) และมาตรา 57 วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่มีผลใช้บังคับขณะจำเลยกระทำความผิด ดังนั้น ความผิดทั้งสองฐานที่จำเลยถูกฟ้อง จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 เนื่องจากมิใช่ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 91, 264, 265, 268, 341, 343 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 มาตรา 3, 14 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 3, 30, 31, 35 เบญจ, 35 อัญฐ, 52, 57 ริบของกลางและให้จำเลยคืนหรือใช้เงินที่ฉ้อโกงไปให้แก่ผู้เสียหายที่ 1 เป็นเงิน 5,000 บาท ผู้เสียหายที่ 2 เป็นเงิน 10,000 บาท ผู้เสียหายที่ 3 เป็นเงิน 13,000 บาท ผู้เสียหายที่ 4 เป็นเงิน 2,000 บาท ผู้เสียหายที่ 5 เป็นเงิน 5,000 บาท ผู้เสียหายที่ 6 เป็นเงิน 5,000 บาท ผู้เสียหายที่ 7 เป็นเงิน 5,000 บาท ผู้เสียหายที่ 8 เป็นเงิน 2,000 บาท ผู้เสียหายที่ 9 เป็นเงิน 5,000 บาท

ผู้เสียหายที่ 10 เป็นเงิน 3,000 บาท ผู้เสียหายที่ 11 เป็นเงิน 5,000 บาท ผู้เสียหายที่ 12 เป็นเงิน 10,000 บาท ผู้เสียหายที่ 13 เป็นเงิน 5,000 บาท ผู้เสียหายที่ 14 เป็นเงิน 10,000 บาท ผู้เสียหายที่ 15 เป็นเงิน 4,000 บาท ผู้เสียหายที่ 16 เป็นเงิน 5,000 บาท ผู้เสียหายที่ 17 เป็นเงิน 11,000 บาท ผู้เสียหายที่ 18 เป็นเงิน 80,000 บาท ผู้เสียหายที่ 19 เป็นเงิน 13,000 บาท และนับโทษจำคุกของจำเลยในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 750/2561 ของศาลชั้นต้น จำเลยให้การรับสารภาพข้อหาขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยไม่มีฉลาก และเป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องให้แก่ผู้บริโภค ส่วนข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้การปฏิเสธ และรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ ระหว่างพิจารณานายพิระชัย ผู้เสียหายที่ 18 ขอลอนคำร้องทุกข์ข้อหาฉ้อโกง ศาลชั้นต้นอนุญาตและจำหน่ายคดีเฉพาะผู้เสียหายที่ 18 ออกจากสารบบความ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 30, 35 เบญจ, 35 อัฐ, 52 วรรคหนึ่ง, 57 วรรคหนึ่ง เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยไม่มีฉลาก จำคุก 2 เดือน ฐานเป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องให้แก่ผู้บริโภค จำคุกกระทงละ 2 เดือน รวม 33 กระทง เป็นจำคุก 66 เดือน รวมจำคุก 68 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 34 เดือน ริมของกลาง สำหรับค่าขอให้โทษจำคุกของจำเลยต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 750/2561 ของศาลชั้นต้น จำเลยได้รับโทษและได้รับการปล่อยตัวแล้วจึงไม่อาจนับโทษต่อได้อีก ข้อหาและคำขออื่นในท้าย โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 264 วรรคแรก (เดิม), 265 (เดิม), 80 ด้วย เป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานพยายามใช้เอกสารราชการปลอมอันเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี 6 เดือน ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้างมีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี เมื่อรวมกับโทษฐานอื่นตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแล้วเป็นจำคุก 1 ปี 34 เดือน นอกจากนี้ที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกาเฉพาะความผิดฐานใช้เอกสารและเอกสารราชการปลอม จำเลยฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติโดยคู่ความมิได้ฎีกาโต้แย้งเป็นอย่างอื่นว่า จำเลยประกอบกิจการค้าของเก่าประเภทรถยนต์ใช้แล้วหรือรถยนต์มือสอง โดยเปิดเต็นท์ขายรถใช้ชื่อว่า "ค." จำเลยลงข้อความซึ่งเป็นโฆษณาขายรถยนต์ใช้แล้วหรือรถยนต์มือสองในเว็บไซต์ one2car.com, fast2car.com, kaidee.com และเว็บไซต์สาธารณะทางอินเทอร์เน็ตที่เปิดให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าดูข้อมูล จนผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 17 พบข้อความดังกล่าวจึงติดต่อซื้อรถยนต์ใช้แล้วจากจำเลย เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560 เวลากลางวัน จำเลยซึ่งประกอบกิจการค้าของเก่าประเภทรถยนต์ใช้แล้ว ขายโดยการเสนอขายรถยนต์ใช้แล้วซึ่งเป็นสินค้าควบคุมฉลากตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลาก 84 คัน โดยมีได้จัดทำฉลากเป็นภาษาไทยมีข้อความที่ตรงต่อความเป็นจริงไม่ ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญของรถยนต์ใช้แล้วแสดงไว้ที่รถยนต์แต่ละคัน โดยจำเลยรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าการไม่มีฉลากนั้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย นอกจากนี้ จำเลยเป็นผู้ประกอบธุรกิจขายรถยนต์ใช้แล้วซึ่งเป็นธุรกิจที่

ควบคุมรายการในหลักฐานการรับเงินให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา ตามวันเวลาที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยขายรถยนต์ใช้แล้วให้แก่ผู้เสียหายที่ 1 ถึงที่ 11 ที่ 13 ที่ 14 และที่ 16 ถึงที่ 35 และออกหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้เสียหายดังกล่าว แต่ในหลักฐานการรับเงินไม่มีข้อความตามที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560 เจ้าพนักงานตำรวจและเจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกนำหมายค้นเข้าไปตรวจค้นเต็นท์ขายรถยนต์ของจำเลยและตรวจยึดรถยนต์ 15 คัน เพื่อนำมาตรวจสอบหนึ่งในจำนวนนั้นเป็นรถยนต์หมายเลขทะเบียน ขย xxxx กรุงเทพมหานคร ซึ่งเลขหมายประจำตัวถังและเลขหมายประจำเครื่องยนต์ของรถยนต์ดังกล่าวมีผู้ปลอมขึ้นปรากฏอยู่ที่ตัวถังและเครื่องยนต์ และแผ่นป้ายทะเบียนดังกล่าวเป็นเอกสารราชการของกรมการขนส่งทางบกที่มีผู้ปลอมขึ้นติดแสดงอยู่ที่ตัวรถยนต์ดังกล่าว สำหรับข้อหาฉ้อโกง ฉ้อโกงประชาชน นำข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ปลอมเอกสารและเอกสารราชการปลอมขึ้น ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์ไม่ได้อุทธรณ์ ข้อหาทั้งสี่ข้างต้นจึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยประการแรกตามฎีกาโจทก์ที่ว่า จำเลยกระทำความผิดฐานใช้เอกสารและเอกสารราชการปลอมตามฟ้องหรือไม่ และตามฎีกาของจำเลยว่าจำเลยกระทำความผิดฐานพยายามใช้เอกสารและเอกสารราชการปลอมตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์หรือไม่ เห็นว่า รถยนต์หมายเลขทะเบียนปลอม ขย xxxx กรุงเทพมหานคร จอดอยู่ในเต็นท์ ปี 6 ติดกับสำนักงานขาย เจ้าหน้าที่สำนักงานขนส่งทางบก รวมทั้งร้อยตำรวจเอกสุวิทย์และดาบตำรวจรัตนพล สามารถระบุได้ถึงความผิดปกติของรถยนต์ดังกล่าว จึงได้มีการยึดไว้ตรวจสอบ แม้ยังไม่ได้ใช้เครื่องมือตรวจสอบใด ๆ นอกจากนี้กรมการขนส่งทางบกตรวจสอบแผ่นป้ายทะเบียน ขย xxxx กรุงเทพมหานคร ที่ติดอยู่ที่รถยนต์คันดังกล่าว ปรากฏว่าไม่ใช่แผ่นป้ายทะเบียนรถที่กรมการขนส่งทางบกผลิตขึ้นเพื่อใช้ในราชการเนื่องจากไม่มีลายน้ำตรงเครื่องหมายราชการ กรมการขนส่งทางบก (รูปพระมาตุลีเทพบุตรขั้รถเทียมม้า) ปรากฏในแผ่นป้ายทะเบียนรถอันเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่สำคัญกำหนดไว้ นอกจากนี้ตามรายงานการตรวจพิสูจน์ แจ้งข้อผิดปกติของรถยนต์คันกล่าว เกี่ยวกับการชุดลบแก้ไขเลขหมายประจำตัวถังและเลขหมายประจำเครื่องยนต์ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงและพ่นสีใหม่ โดยการตรวจพบชั้นของสีตามลำดับจากพื้นโลหะ ดังนี้ (1) สีเทา (2) สีน้ำตาล (3) สีเทา (4) สีน้ำตาลที่ปรากฏแสดงให้เห็นถึงความผิดปกติของรถยนต์ดังกล่าวหลายแห่ง จำเลยซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจซื้อขายรถยนต์ใช้แล้วหรือรถยนต์มือสองก็ควรรู้หรือตรวจสอบได้เช่นกัน แม้อยู่ร้อยตำรวจเอกสุวิทย์จะเบิกความตอบคำถามค้านทนายจำเลยในทำนองว่า ดูทะเบียนรถ ขย xxxx กรุงเทพมหานคร แล้วด้วยตาเปล่าก็จะไม่ทราบว่าเป็นเลขทะเบียนถูกต้องหรือไม่ ยังไม่ถึงกับเป็นข้อพิรุธของพยานหลักฐานโจทก์หรือเป็นการสนับสนุนข้ออ้างของจำเลยที่ว่าจำเลยไม่ทราบว่าแผ่นป้ายทะเบียนดังกล่าวเป็นเอกสารราชการปลอมแต่ประการใด เพราะร้อยตำรวจเอกสุวิทย์มิได้มีความรู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ซึ่งต่างกับจำเลย ที่จำเลยอ้างว่านายอาวุธหรือหนุ่ม ลูกจ้างของจำเลยในตำแหน่งพนักงานทำความสะอาดมาติดต่อว่าเพื่อนนำรถยนต์ดังกล่าวมาบอกขาย จำเลยรับซื้อไว้เพื่อนำอาวุธได้ค่าคอมมิชชั่น และจำเลยให้นายอาวุธดูแลเรื่องเอกสารต่าง ๆ ก็เป็นเพียงคำกล่าวอ้างของจำเลยฝ่ายเดียวโดยไม่มีพยานหลักฐานใด ๆ ที่น่าเชื่อถือมาสนับสนุน จึงไม่น่าหนักใจให้รับฟัง อีกทั้งหลักฐานในการซื้อขายรถยนต์หรือการส่งมอบรถยนต์ให้แก่กันไม่ว่าระหว่างเพื่อนของนายอาวุธกับนายอาวุธ หรือระหว่างเพื่อนของนายอาวุธกับจำเลย หรือระหว่างนายอาวุธกับจำเลยไม่ปรากฏเอกสารใด ๆ เชื่อว่าสืบเนื่องจากรถยนต์ดังกล่าวมี

การปลอมเลขหมายประจำตัวถังและเลขหมายประจำเครื่องยนต์ รวมทั้งแผ่นป้ายทะเบียน ชย xxxx กรุงเทพมหานคร ดังที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งจำเลยทราบที่อยู่แล้วถึงสิ่งผิดปกตินั้น การที่จำเลยนำรถยนต์ดังกล่าวมาจอดแสดงในเต็นท์รถของจำเลยปะปนกับรถยนต์อื่นอีกหลายสิบคัน โดยไม่มีพยานหลักฐานใด ๆ มาแสดงให้เห็นว่ารถยนต์ดังกล่าวยังไม่พร้อมใช้งานหรือไม่พร้อมขาย ดังที่จำเลยกล่าวอ้าง ตามพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการใช้เอกสารและเอกสารราชการปลอมแล้ว เนื่องจากคำว่า "ใช้" ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 หมายความว่า เอามาทำให้เกิดผลหรือประโยชน์ การที่จำเลยนำรถยนต์ดังกล่าวที่มีเลขหมายประจำตัวถังและเลขหมายประจำเครื่องยนต์รวมทั้งแผ่นป้ายทะเบียนปลอมมาจอดแสดงอยู่ในเต็นท์รถของจำเลย ก็เพื่อให้เกิดผลหรือประโยชน์ที่ว่ารถยนต์ดังกล่าวมีเลขหมายประจำตัวถังและเลขหมายประจำเครื่องยนต์รวมทั้งแผ่นป้ายทะเบียนครบถ้วน ดังที่ร้อยตำรวจเอกสุวิทย์กับพวกที่เข้าตรวจค้นเต็นท์รถของจำเลยก็พบเห็นสิ่งผิดปกติดังกล่าว การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดสำเร็จฐานใช้เอกสารและเอกสารราชการปลอมตามฟ้อง มิใช่เพียงการพยายามกระทำความผิดดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำเลยในความผิดฐานพยายามใช้เอกสารและเอกสารราชการปลอม นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ส่วนโทษที่ศาลอุทธรณ์กำหนดมานั้นเหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น ส่วนฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของจำเลยมีว่า สมควรลงโทษจำคุกจำเลยในความผิดฐานขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยไม่มีฉลาก และความผิดฐานเป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องให้แก่ผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 เพียงใด เห็นว่า แม้ในระหว่างพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 มีผลบังคับใช้แล้วก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาในมาตรา 39 ในพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้เปลี่ยนความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี 1 ท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าอัตราโทษปรับอาญาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายดังกล่าว เป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 อยู่ในบัญชี 1 ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 ลำดับ 52 และมาตรา 41 บัญญัติว่า ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามกฎหมายในบัญชี 1...ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ไม่รวมถึง (1) ความผิดที่มีโทษจำคุกหรือโทษที่สูงกว่าสำหรับกรณีที่บุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำความผิด แต่มีโทษปรับสถานเดียวสำหรับกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดเดียวกันนั้น... เมื่อความผิดฐานขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยไม่มีฉลากมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนความผิดฐานเป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องให้แก่ผู้บริโภคมีระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 52 วรรคหนึ่ง (เดิม) และมาตรา 57 วรรคหนึ่ง (เดิม) ที่มีผลใช้บังคับขณะจำเลยกระทำความผิด ดังนั้น ความผิดทั้งสองฐานที่จำเลยถูกฟ้อง จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 เนื่องจากมิใช่ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียว ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่จำเลยฎีกาว่า เมื่อเจ้าพนักงานแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยในความผิดทั้งสองข้อหาดังกล่าว จำเลยให้การรับสารภาพและยินยอมให้เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดำเนินการเปรียบเทียบ และเมื่อเจ้าพนักงานเปรียบเทียบและจำเลยยินยอมชำระค่าปรับ คดีเป็นอันเลิกกัน แต่เจ้าพนักงานมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว กลับนำ

คดีมาฟ้อง เป็นการไม่ชอบนั้น ได้ความจากร้อยตำรวจเอกประธาน พยานโจทก์ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนว่า จำเลยยินยอมให้เปรียบเทียบปรับในความผิดทั้งสองข้อหาดังกล่าว แต่ในส่วนความผิดเกี่ยวกับการออกใบเสร็จไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ทางสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเห็นว่าทำผิดเกินกว่า 3 ครั้ง จึงไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้ นอกจากนี้ยังได้ความจากนายฤทธิรอน พยานโจทก์ ซึ่งเป็นนักสืบสอบสวนสอบสวนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคว่า ตามระเบียบของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค หากผู้กระทำความผิดยินยอมที่จะให้เปรียบเทียบปรับก็สามารถชำระค่าปรับเพื่อให้อำนาจสำเร็จสิ้นไปได้ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งคดีโดยดูว่ากระทบถึงสาธารณะหรือไม่ หากผิดครั้งแรก เปรียบเทียบปรับ 1 ใน 3 ของอัตราโทษปรับตามกฎหมาย หากผิดครั้งที่ 2 จะปรับ 2 ใน 3 หากผิดครั้งที่ 3 จะปรับไม่เกินอัตราสูงสุด หากผิดครั้งที่ 4 จะไม่มีการเปรียบเทียบปรับ กรณีของจำเลยมีรณมากถึง 84 คดี ซึ่งต้องพิจารณาแต่ละคดีเป็นรายการไป ซึ่งเกินกว่า 4 ครั้ง จึงไม่อาจเปรียบเทียบได้ ซึ่งในปัญหานี้จำเลยมิได้นำสืบข้อเท็จจริงใด ๆ เพื่อหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ แต่เพ่งมายกขึ้นกล่าวอ้างในชั้นฎีกาว่า ไม่ปรากฏว่าเจ้าพนักงานดำเนินการใด ๆ เพื่อเปรียบเทียบปรับ ซึ่งข้อเท็จจริงที่โจทก์นำสืบมา มีพยานบุคคลมายืนยันการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายแล้วโดยกรณีของจำเลยไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะเปรียบเทียบปรับได้ ข้อต่อสู้ของจำเลยในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น การที่จำเลยประกอบธุรกิจซื้อขายรถยนต์ใช้แล้วหรือรถยนต์มือสอง และประกาศโฆษณาแก่ประชาชนทั่วไปถึงคุณสมบัติของรถยนต์ดังกล่าว จำเลยต้องกระทำด้วยความสุจริตโดยคำนึงถึงมาตรฐานทางการค้าที่เหมาะสมภายใต้ระบบธุรกิจที่เป็นธรรม การกระทำใด ๆ เกี่ยวกับการซื้อขายรถยนต์ดังกล่าวต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความจริง เพื่อมิให้ผู้บริโภคหรือลูกค้าประชาชนทั่วไปที่มาติดต่อขอซื้อหรือซื้อรถยนต์เข้าใจผิดหรือไม่ได้รถยนต์ตามที่ประกาศโฆษณาไว้ แต่ปรากฏว่าการติดต่อซื้อรถยนต์ใช้แล้วหรือรถยนต์มือสองจากจำเลยก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาโดยมีผู้เสียหายหลายสิบราย เช่น ผู้เสียหายที่ 3 วางเงินมัดจำแล้ว แต่ต่อมาจำเลยนำรถยนต์ยี่ห้อและรุ่นเดียวกันมาให้ซึ่งเป็นคนละคันกับที่ตกลงกันไว้ หรือผู้เสียหายที่ 4 วางเงินมัดจำแล้วครั้งจะไปนำรถยนต์ออกจากศูนย์รถยนต์ของจำเลยก็ถูกพนักงานป้ายเปียงจนเลยถูกขอรถ จึงตกลงเลิกสัญญาแต่ไม่ได้รับเงินมัดจำคืน หรือผู้เสียหายที่ 13 วางเงินมัดจำแล้ว แต่รถยนต์ยังไม่อยู่ในสภาพใช้งาน จำเลยไม่ดำเนินการซ่อมให้เรียบร้อย และให้ผู้เสียหายที่ 13 ไปดำเนินการเอง และไม่คืนเงินมัดจำให้ เป็นต้น แม้จะเป็นเรื่องพิพาทกันในทางแพ่งตามที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยไว้ก็ตาม แต่การที่จำเลยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการว่าด้วยฉลากและว่าด้วยสัญญากำหนดไว้ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ และมีผลกระทบต่อผู้บริโภคและประชาชนทั่วไปที่เข้าไปติดต่อทำธุรกรรมกับจำเลย เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคอย่างมาก จึงไม่สมควรที่จะลงโทษจำเลยเพียงให้ชำระค่าปรับดังที่จำเลยฎีกา แต่อย่างไรก็ตามการที่ศาลชั้นต้นวางโทษจำเลยในแต่ละข้อหาจำคุก 2 เดือน นั้น หนักเกินไป ศาลฎีกาเห็นสมควรกำหนดโทษจำคุกในแต่ละข้อหาเสียใหม่ให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดี ฎีกาของจำเลยในข้อนี้ฟังขึ้นบางส่วน พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 264 วรรคแรก (เดิม), 265 (เดิม) พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 30, 35 เบญจ, 35 อัฐ, 52 วรรคหนึ่ง (เดิม), 57 วรรคหนึ่ง (เดิม) การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรม เป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ความผิดฐานใช้เอกสารและเอกสารราชการปลอม ให้ลงโทษฐานใช้เอกสารราชการปลอมอันเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี 6 เดือน ทางนำสืบของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาอยู่บ้าง มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี ฐานขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยไม่มีฉลาก จำคุก 1 เดือน ฐานเป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องให้แก่ผู้บริโภค จำคุก กระทั่งละ 1 เดือน รวม 33 กระทั่ง จำเลยให้การรับสารภาพในความผิดฐานขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยไม่มีฉลากและฐานเป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องให้แก่ผู้บริโภค เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทั่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกฐานขายสินค้าที่ควบคุมฉลากโดยไม่มีฉลาก 15 วัน ฐานเป็นผู้ประกอบธุรกิจไม่ส่งมอบหลักฐานการรับเงินที่มีรายการและข้อความถูกต้องให้แก่ผู้บริโภค จำคุกกระทั่งละ 15 วัน รวม 33 กระทั่ง จำคุก 16 เดือน 15 วัน รวมทั้งสองข้อหาให้จำคุกจำเลย 17 เดือน เมื่อรวมกับโทษจำคุกในความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอม 1 ปี เข้าด้วยกันแล้ว คงจำคุกจำเลยมีกำหนด 1 ปี 17 เดือน นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

แรงรณ ปรีพจน์พนพิสุทธิ์ · อุทัย โสภาโชติ · อีรพงศ์ อุ๋นชัย

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/6181/2567>